

Čís. 7175.

Význam doložky »nezávazně, meziprodej vyhražen« v nabídce.

Doložka »nezávazně« v nabídce k určité osobě znamená pouze, že nabízeč není vázán na přijetí nabídky a že přijetí nabídky jest vlastně zpětnou nabídkou příjemce, již původní nabízeč není povinen přijmouti, musí však ustoupení od smlouvy ihned po dojití přijetí oznámiti příjemci. Výhradou »meziprodej vyhražen« vyhrazuje si nabízeč právo prodati nabízený předmět osobě jiné v mezidobí od učiněné nabídky až do okamžiku, do kterého má právo upustiti od původní své nabídky.

Dodatek »dopis následuje« v telegrafickém přijetí nabídky bylo by lze jen tehdy považovati za výhradu v přijetí nabídky ve smyslu čl. 322 obch. zák., kdyby kupitel podle obyčejů poctivého obchodování byl mohl za to míti, že prodatel dohodou o podmínkách kupu v nabídce obsažených nepokládá ještě smlouvu za dojednanou, nýbrž že si chce vyhraditi podmínky též se své strany a že teprve dohodou o těchto podmínkách se měla smlouva státi hotovou.

(Rozh. ze dne 22. června 1927, Rv I 1431/26.)

Firma C. obrátila se na žalobce dopisem ze dne 4. prosince 1925 se žádostí, by jí opatřil kupce na dva staré železniční vagony, a přislíbila žalobci 12½% provisi z kupní ceny, bude-li se tato pohybovati mezi 24.000—25.000 Kč. Žalobce nabídku přijal a snažil se v co nejkratší době sehnati kupce. To se mu podařilo, a sice v Rolnickém akciovém pivovaru a sladovně v L., jehož adresu ihned oznámil straně žalované, která s pivovarem vstoupila v korespondenci. Dopisem z 23. prosince 1925 sdělila žalovaná strana dodatečně žalobci, že mu vyplatí provisi 12½%, jakmile s Rolnickým akciovým pivovarem v L. kupní smlouvu uzavře. Strana žalovaná nabídla pivovaru vagony po 25.000 Kč dopisem ze dne 18. ledna 1926, který došel do L. dne 20. ledna 1926 a byl pivovarem ihned potvrzen telegramem tohoto znění: »Kupujeme dva železniční vozy za nabídnutou cenu.« Tento telegram došel do sídla firmy C. ještě téhož dne 20. ledna 1926. Avšak žalovaná firma 2 dny po dojití telegramu dne 22. ledna 1926 oznámila pivovaru v L., že nemůže vozy dodat, ježto prý je mezi tím prodala jinam. Žalobě proti firmě C. o zaplacení provise bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno, o d v o l a c í m s o u d e m z t ě c h t o d ů v o d ů: Soudem prvním zjištěno, že žalovaná firma nabídla dopisem z 18. ledna 1926 Rolnickému pivovaru v L. dva soukromé železniční vozy za přesnou cenu 25.000 Kč za 1 vůz včetně 2% daně z obratu, splatnou beze srážky při dodání, s doložkou, že nabídka tato jest »nezávazná« a meziprodej vyhražen. Vyžádala si rozhodnutí možno-li telegraficky. Doložku »nezávazně« nelze vykládati tak, jak činí strana žalovaná, že totiž nabízeč svou nabídkou vůbec nebyl vázán a bylo mu časově neobmezeně volno míti volnou ruku ohledně výběru uchazečů a kupitelů ohledně konečného zadání jednomu

z nich, takže nabídka ta byla vlastně veřejnou nabídkou ve smyslu čl. 337 obch. zákona. Nabídky rázu čl. 337 obch. zákona již podle doslovu zákona mají jiný ráz, řízeny jsou osobám neznámým v počtu neobmezeném. V případě, o který jde, šlo o nabídku řízenou určité osobě, Rolnickému pivovaru v L., a vyloučeno jest, by nabídka ta posuzována byla se stanoviska ustanovení čl. 337 zák. obch. Výhrada ta má pouze ten význam, že nabízeč není vázán na přijetí nabídky a že učiněné přijetí nabídky jest vlastně zpětnou nabídkou příjemce, již původní nabízeč není povinen přijmouti, že však ustoupení od smlouvy musí původní nabízeč po dojití přijetí ihned příjemci oznámiti (rozhodnutí Nejvyššího soudu Sb. z r. 1916 čís. 351). Význam výhrady »meziprodej vyhražen«, jež jest v pojmové souvislosti s výhradou prvou, podává se z jeho slov. Dle něho vyhrazuje si strana nabízející právo prodati předmět nabízený osobě jiné v mezidobí od nabídky, až do okamžiku, do kterého má právo od původní své nabídky upustiti. Výhrady ty činí nabízeč za tím účelem, by neztratil kupitele vyskytnuvšího se po nabídce pro případ, kdyby nabídka jeho nebyla přijata, nebo kupitele výhodnějšího oproti učiněné nabídce. Dle tohoto výkladu nelze oněm výhradám přikládati význam výhrady ve smyslu § 1083 obč. zák., poněvadž výhrada jako taková nebyla vyznačena v nabídce a ani doba, do které výhrada platí, stanovena nebyla. Žalovaná byla tedy podle obou výhrad oprávněna vagonu prodati až do okamžiku uskutečnění smlouvy s pivovarem v L., pokud se týče do svého prohlášení jemu učiněného, že od smlouvy upouští, nikoliv však prodati je teprve po době, kdy smlouva trhovává s tímto pivovarem stala se již hotovou. A smlouva trhovává ohledně nabízených vagonů stala se hotovou tím, že žalovaná přijala akcept své nabídky od pivovaru v L. vyjádřený telegramem ze dne 20. ledna 1926 došlým jí toho dne, aniž by v důsledku své výhrady nezávaznosti dle toho, co nahoře pověděno, ihned pivovaru L-skému oznámila, že od smlouvy upouští. Smlouva trhovává stala se tudíž hotovou dnem 20. ledna 1926. Strana žalovaná namítá, že telegram z 20. ledna 1926 není bezpodmínečným přijetím nabídky strany žalované L-ským pivovarem proto, poněvadž nebyla v něm potvrzena cena kupní, zač vagonu se kupují, a mimo to, že telegram obsahoval dodatek »Dopis následuje«, čímž prý přijetí stalo se neurčitým a podmínečným a nabízeč přijetím vázán není ve smyslu čl. 322 obch. zák. Soud odvolací toho názoru není. Telegrafickou odpověď na nabídku strany žalované »Nabízené dva železniční vagonu kupujeme« pokládá soud za určité přijetí nabídky. Nabídka obsahovala přesné udání předmětu koupě, cenu jeho i splatnost a nemá soud odvolací pochybnosti o tom, že přijetí nabídky slovy telegramu z 20. ledna 1926 shora udanými jest určitým jejím přijetím, aniž by bylo třeba znovu opakovati podmínky koupě a zejména cenu kupní, což vše jasně vyplývá ze slova »nabízené«, t. j. za podmínek v nabídce učiněných. Doložka telegramu »Dopis následuje« nemůže býti pokládána za obmezení prohlášení a nemůže znění a smyslu přijetí dáti ráz přijetí podmínečného, nebo s obmezením učiněného. Doložka podobná měla by ráz podmínečného přijetí, o němž by platilo ustanovení čl. 322 obch. zák. pouze tehdy, kdyby doložka

ta podle svého znění dávala nabízeči pochybnost o určitosti přijetí, nebo kdyby doložka ta svou stylisací napovídala, že přijetí nabídky jest vázáno na další podmínky, nebo na obmezení, na příklad doložka »V dopise bližší« a p., čehož v tomto případě není. Doložka telegramu z 20. ledna 1926 »dopis následuje« obsahuje pouze indiferentní znění, že zasílá se nabízeči dopis, a poněvadž ze stylisace doložky bylo patrné, že netýká se nějaké podmínky, neb obmezení přijetí samého, mohl obsahovati pouze, jak obvykle v obchodě, písemné potvrzení přijaté nabídky učiněné telegramem, nebo bližší sdělení ohledně předání koupeného zboží, což také zmíněný dopis obsahoval. Soud odvolací pokládá tudíž telegram z 20. ledna 1926 za určité, jasné a bezpodmínečné přijetí nabídky žalované firmy se strany Rolnického pivovaru v L. a byla strana žalovaná povinna, ihned po doručení jeho oznámiti pivovaru v L., že od smlouvy ustupuje v důsledku toho, že nabídka její zněla nezávazně a v důsledku toho jak výhradě té, dle toho, co shora uvedeno, dlužno rozuměti. Poněvadž strana žalovaná tak neučinila, dlužno tento okamžik, den 20. leden 1926 pokládati za den uskutečnění kupní smlouvy. Strana žalovaná oznámila Rolnickému pivovaru v L. upuštění od své nabídky a nepřijetí akceptace její pivovarem L-ským teprve dopisem z 22. ledna — po obdržení písemného sdělení pivovaru, ovšem také ve chvíli, kdy jí bylo právě sděleno, že na vagony jest kupitel za cenu 55.000 Kč — bez závazku provisiního pro žalobce — toto sdělení strany žalované dlužno však pokládati za opozděné, poněvadž soud odvolací pokládá za rozhodnou dobu pro povinnost žalované strany k odpovědi a pro prohlášení, že od smlouvy upouští, dobu přijetí telegramu přijímacího, a nikoliv dobu přijetí dopisu L-ského pivovaru, který jen písemně potvrdzoval nabídku telegrafickou a obsahoval určité dispoice ohledně dodání koupené věci. Prodej ohlášený straně žalované její filiálkou v P. nebyl uskutečněn v mezidobí, t. j. v době od učiněné nabídky až do okamžiku perfekce smlouvy kupní s pivovarem L-ským, t. j. do 20. ledna 1926, což zřejmo z telegramu samého, podle něhož P-ská filiálka žalované firmy vyžaduje si teprve dne 22. ledna 1926 ku prodeji souhlas žalované firmy, tedy o prodej, který mohl býti uskutečněn teprve po 22. lednu, nebo téhož dne, tedy v době, kdy již zatím byl perfektním obchod ohledně těchže vagonů s pivovarem L-ským. Poněvadž ohledně železničních vagonů došlo k hotovosti smlouvy kupní mezi žalovanou firmou a Rolnickým pivovarem v L., jež jako kupce strana žalující žalované firmě označila, jest plně odůvodněn návrh žalobní na smlouvenou provisi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Není vadou odvolacího řízení, že o významu doložky »nezávazně, meziprodej vyhrazen« nebyl proveden znalecký důkaz. Jaký význam tato doložka má, jest věcí výkladu smlouvy a ten přísluší soudu. Od-

volací soud vyložil doložku správně a shodně s judikaturou nejvyššího soudu (srov. Sb. n. s. č. 890, 935, 993). Správně byl jím vyložen též právní význam doložky »Dopis následuje«, připojené k telegrafické odpovědi L-ského pivovaru na nabídku žalované. Tato nabídka obsahovala přesný popis nabízených dvou vagonů a jejich cenu a přesné udání platebních podmínek. Tím, že pivovar na tuto nabídku odpověděl »Nabízené dva vagony kupujeme« projevil souhlas s podmínkami mu sdělenými, tedy zejména též s cenou a platebními podmínkami. Dodatkem »Dopis následuje«, poukazoval ovšem na dopis, kterým telegrafické sdělení bude doplněno. Avšak za výhradu v přijetí nabídky ve smyslu čl. 322 obch. zák. bylo by lze tento dodatek považovati tehdy jen, kdyby žalovaná podle obyčejů poctivého obchodování byla mohla za to míti, že L-ský pivovar dohodou o podmínkách kupu v nabídce obsažených nepokládá ještě smlouvu za dojednanou, nýbrž že si chce vyhraditi podmínky též ze své strany a že teprve dohodou o těchto podmínkách měla se smlouva státi hotovou. Než k takovému předpokladu nebylo zde příčiny, když pivovar projevil svůj souhlas nejen s nabízeným zbožím a s cenou, nýbrž i s platebními podmínkami, a když šlo o zboží, které bylo lze ihned dodati, tak že zbylo jen, určití způsob odeslání. Za těchto okolností nemohla žalovaná předpokládati, že dopis bude obsahovati něco jiného, než co skutečně obsahoval, totiž sdělení přání, jak vagony mají býti odeslány. Zmíněným telegramem byla tudíž nabídka žalované bezvýhradně přijata a ježto žalovaná od své nabídky neodstoupila bezodkladně po dojití telegramu, stala se smlouva s pivovarem hotovou a vzešel žalobci nárok na provisi.

Čís. 7176.

Lze se domáhati zrušení exekuce (§ 39 čís. 5 ex. ř.) i z důvodu, že exekuční titul jest neplatný. Tvrzena-li neplatnost exekučního titulu z důvodu § 916 obč. zák., může se domáhati zrušení exekuce i třetí osoba, jež byla exekucí dotčena ve svých právech (podnájemník).

(Rozh. ze dne 22. června 1927, Rv I 293/27.)

Smírem ze dne 16. července 1925 zavázal se Emil F. manželům K-ovým, že vyklidí krám, jež měl od nich najatý. Krám měl od Emila F-a v podnájmu žalobce. Když byla manželům K-ovým povolena exekuce vyklizením krámu, domáhal se na nich žalobce žalobou, by byla exekuce prohlášena nepřípustnou, ježto prý smír ze dne 16. července 1925 stal se pouze na oko. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by o ní znovu jednal a ji rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání jest oprávněno. Nelze přisvědčiti mínění odvolacího soudu, že žalobní žádání jest pochybeno proto, že jest žalováno o nepřípustnost